

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 7 липня 2021 р. № 690

Київ

Про затвердження Порядку присвоєння адрес об'єктам будівництва, об'єктам нерухомого майна

Відповідно до частин другої і третьої статті 26³ Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності” Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити Порядок присвоєння адрес об'єктам будівництва, об'єктам нерухомого майна, що додається.

2. Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 367 “Деякі питання дерегуляції господарської діяльності” (Офіційний вісник України, 2019 р., № 36, ст. 1260) такі зміни:

абзац третій пункту 1 виключити;

абзац восьмий пункту 2 виключити;

підпункти 3 і 5 пункту 6 виключити.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 7 липня 2021 р. № 690

ПОРЯДОК
присвоєння адрес об'єктам будівництва, об'єктам нерухомого майна

Загальні положення

1. Цей Порядок визначає процедуру присвоєння, зміни, коригування адрес об'єктів будівництва, будинків, будівель, споруд, окремих частин об'єкта, які є самостійними об'єктами права на нерухоме майно (квартир, гаражних боксів, машиномісць, інших житлових та нежитлових приміщень).

Органи, уповноважені на присвоєння, зміну, коригування, анулювання адрес об'єктів будівництва, об'єктів нерухомого майна, визначаються відповідно до частини п'ятої статті 26³ Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності” (далі — уповноважені органи з присвоєння адрес).

Перелік об'єктів будівництва, об'єктів нерухомого майна, яким не присвоюється адреса, зазначено у додатку.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

блоковані будинки — два та більше житлових (садибного типу, садові, дачні) будинки заввишки не більше чотирьох поверхів, у яких є хоча б одна спільна стіна, збудовані на межі окремих земельних ділянок за різними кадастровими номерами. Кожен блокований будинок є окремим об'єктом нерухомості і йому присвоюється окремий номер по вулиці (провулку тощо);

вбудовані приміщення — приміщення, що є частиною внутрішнього об'єму будівлі;

вбудовано-прибудовані приміщення — приміщення, частина внутрішнього об'єму яких є частиною внутрішнього об'єму основної будівлі, а інша частина — прибудованою;

прибудовані приміщення — приміщення, що прибудовані до основної будівлі та мають з нею хоча б одну спільну стіну;

назва поіменованого об'єкта — назва гідрографічного, соціально-економічного, природно-заповідного, лінійного або іншого подібного об'єкта за межами населених пунктів, визначеного відповідно до компетенції в установленому порядку центральним органом виконавчої влади, місцевою держадміністрацією або органом місцевого самоврядування;

реквізит адреси “номер окремої частини об’єкта” — реквізит адреси об’єкта будівництва, об’єкта нерухомого майна, що визначає номер квартири, гаражного боксу, машиномісця, іншого житлового та нежитлового приміщення, яке є самостійним об’єктом права на нерухоме майно.

Термін “інформаційні ресурси системи містобудівного кадастру” вживається у значенні, наведеному в Положенні про містобудівний кадастр, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 559 (Офіційний вісник України, 2011, № 41, ст. 1673).

Категорії вулиць під час присвоєння адрес визначаються відповідно до додатка Ж-1 ДБН Б.2.2-12:2019 “Планування та забудова територій”.

Інші терміни у цьому Порядку вживаються у значенні, наведеному в Законі України “Про регулювання містобудівної діяльності” (далі — Закон).

Порядок подання документів для присвоєння,
зміни, коригування, анулювання адреси та строки їх розгляду

3. Перелік документів, що подаються для присвоєння, зміни, коригування, анулювання адреси, строки їх розгляду, підстави для відмови у присвоєнні адреси визначаються відповідно до положень статей 26³, 26⁴ і 26⁵ Закону.

4. Присвоєння або зміна адреси не потребує подання документів, що посвідчують право власності або користування земельною ділянкою, у разі присвоєння адреси об’єктам, визначеним частиною четвертою статті 34 Закону.

5. Присвоєння, зміна, коригування, анулювання адреси об’єкта будівництва, об’єкта нерухомого майна здійснюються виключно з використанням Реєстру будівельної діяльності.

6. Присвоєння, зміна, коригування адреси об’єктів, що збудовані або будуються на підставі будівельного паспорта забудови земельної ділянки, здійснюються з обов’язковим дотриманням тотожності адреси об’єкта та місця розташування земельної ділянки із застосуванням реквізитів, визначених пунктами 1—8 частини четвертої статті 26³ Закону.

7. Під час присвоєння адреси об’єктам, що створені внаслідок поділу, виділення частки з одноквартирного будинку (індивідуального (садибного) житлового будинку, садового, дачного будинку), застосовуються вимоги пункту 6 цього Порядку.

8. Присвоєння адреси з реквізитом “номер окремої частини об’єкта” (номер квартири, гаражного боксу, машиномісця, іншого житлового та нежитлового приміщення, яке є самостійним об’єктом права на нерухоме майно у складі іншого об’єкта) здійснюється уповноваженими органами з присвоєння адрес за поданням забудовника:

під час присвоєння адреси об'єкту нового будівництва, частинами якого є зазначені окремі частини об'єкта, — відповідно до затвердженої проектної документації та пропозицій замовника щодо нумерації окремих частин об'єкта;

під час присвоєння адреси закінченому будівництвом об'єкту, частинами якого є зазначені окремі частини об'єкта, — відповідно до затвердженої проектної документації, матеріалів технічної інвентаризації та пропозицій замовника щодо нумерації окремих частин об'єкта;

у випадку, визначеному абзацом тринадцятим частини четвертої статті 26³ Закону, для об'єктів з існуючим поділом на окремі частини, — відповідно до матеріалів технічної інвентаризації та пропозицій замовника щодо нумерації окремих частин об'єкта;

у порядку, визначеному частиною восьмою статті 26³ Закону.

Присвоєння адреси з реквізитом “номер окремої частини об'єкта” для об'єктів, що не мають поділу на окремі частини, здійснюється відповідно до абзаців другого і третього цього пункту з дотриманням вимог абзаців другого — п'ятого частини третьої статті 26³ Закону.

9. Зміна адреси з реквізитом “номер окремої частини об'єкта” здійснюється в порядку упорядкування нумерації окремих частин об'єкта.

10. У разі виявлення дублювання номерів окремих частин об'єкта зміна (коригування) адреси здійснюється на підставі рішення суду, крім випадку, визначеного абзацом другим цього пункту.

У разі коли всі окремі частини об'єкта з однаковими адресами є комунальною або державною власністю та належать одному власнику, їх адреси можуть бути змінені в порядку упорядкування нумерації окремих частин об'єкта.

Визначення реквізитів адреси “назва держави”, “назва адміністративно-територіальної одиниці”, “назва району”, “назва населеного пункту”, “назва об'єднаної територіальної громади”

11. Назва держави — Україна.

12. Назва адміністративно-територіальної одиниці (Автономна Республіка Крим, області, м. Київ та Севастополь), визначається відповідно до частини другої статті 133 Конституції України.

13. Назви району (для населених пунктів районного підпорядкування), населеного пункту, сільської ради визначаються відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затвердженого наказом Мінрегіону від 26 листопада 2020 р. № 290 (із змінами) та постанов Верховної Ради України, згідно з якими створюються, змінюються, перейменовуються, ліквідуються райони.

14. Назва об'єднаної територіальної громади визначається згідно з Кодифікатором адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затвердженим наказом Мінрегіону від 26 листопада 2020 р. № 290 (із змінами).

Визначення реквізиту адреси
“назва поіменованого об'єкта”

15. Реквізит адреси “назва поіменованого об'єкта” використовується для об'єктів, що розташовані за межами населених пунктів, замість реквізиту “назва населеного пункту” у разі, коли ідентифікувати об'єкт без зазначення такої назви неможливо.

16. Для визначення назви поіменованого об'єкта використовуються інформаційні ресурси системи містобудівного кадастру (за наявності), інтегровані з ним системи та/або Державного реєстру географічних назв для географічних об'єктів, що внесені до нього.

17. Назва поіменованого об'єкта в адресі зазначається перед реквізитом адреси “назва вулиці”. Якщо у складі поіменованого об'єкта такий реквізит відсутній, назва вулиці не зазначається.

Визначення реквізиту адреси “назва вулиці”

18. Реквізит адреси “назва вулиці” складається з родового позначення (вулиця, площа, майдан, набережна, шосе, тупик, бульвар, проспект, просіка, алея, провулок, проїзд, узвіз, шлях, лінія, роз'їзд, кілометраж лінійного об'єкта тощо) та назви.

У разі розташування об'єкта за межами населеного пункту реквізит “назва вулиці” може не застосовуватись.

19. У реквізиті адреси “назва вулиці” спочатку зазначається родове позначення, потім назва вулиці.

Для проспектів, бульварів, алей, шосе, проїздів, узвозів скорочене або повне родове позначення зазначається після назви, якщо назва є прикметником. Зазначене правило може застосовуватись до реквізиту адреси “назва вулиці” за межами населених пунктів (просіка, лінія, проїзд тощо).

У назвах вулиць, які складаються з власного імені та прізвища, спочатку зазначається власне ім'я, а потім — прізвище.

Назви вулиць, які походять від псевдонімів, зазначаються у звичайному порядку.

У назві вулиці, яка складається із звання та прізвища, спочатку зазначається звання, а потім — прізвище.

У назвах вулиць, які складаються із цифр і слів, цифри зазначаються перед словами (25 Північна просіка, вулиця 1 Травня, вулиця 993 стрілецького полку).

Для поіменованих об'єктів, що є лінійними об'єктами, у реквізиті адреси “назва вулиці” зазначається ділянка лінійного об'єкта між двома роздільними пунктами та значенням кілометражу об'єкта в межах відстані між роздільними пунктами та словом “кілометр” у відповідному відмінку (наприклад, назва поіменованого об'єкта — автомобільна дорога М06; назва вулиці — ділянка Київ-Житомир, 5 кілометр).

20. Для визначення назви вулиці використовуються інформаційні ресурси системи містобудівного кадастру (за наявності) та інтегровані з ним системи.

21. Реквізит адреси “назва вулиці” для об'єкта, що розташований на перетині вулиць різних категорій, визначається за назвою вулиці більш високої категорії.

22. Реквізит адреси “назва вулиці” для об'єкта, що розташований на перетині вулиць різних категорій, визначається за назвою вулиці, на яку виходить головний фасад будівлі.

Визначення реквізитів адреси “номер об'єкта
(групи будівель та споруд підприємства (як єдиного майнового комплексу), будівлі, споруди)”, “номер корпусу об'єкта”

23. Для нумерування об'єктів використовуються арабські цифри. Номер об'єкта може також містити літеру. Літера використовується у разі, коли відсутня можливість забезпечити послідовну нумерацію будівель, розташованих вздовж вулиці, відповідно до пункту 25 цього Порядку (наприклад, у разі будівництва двох чи більше будівель замість однієї, поділу будівель на дві чи більше блокуваних). Також може використовуватися літера для будівель, що розташовані (або будуються) посеред кварталу та не мають фасаду, що виходить на вулицю. У такому разі номер найближчої житлової будівлі (для інших житлових) або споруди (для інших споруд), яка має фасад, який виходить на вулицю, отримує літеру “А”, а будівля чи будівлі (споруда чи споруди) відповідно отримують інші літери.

Для нумерації об'єктів використовуються великі літери українського алфавіту в такій послідовності: “А”, “Б”, “В”, “Г”, “Д”, “Е”, “Ж”, “И”, “К”, “Л”, “М”, “Н”, “П”, “Р”, “С”, “Т”, “У”, “Ф”, “Х”, “Ц”, “Ч”, “Ш”, “Ю”, “Я”.

Літера зазначається після номера через дефіс.

24. До адреси декількох об'єктів під одним номером (об'єктів, що складаються з декількох корпусів) додається номер об'єкта (корпусу, ділянки або будинку (садового, дачного), гаражу, елінгу, ангару тощо),

який позначається арабською цифрою через пробіл після слова, що характеризує об'єкт (“корпус”, “гараж” тощо) (наприклад, № 12, корпус 1; № 4, гараж 112).

Реквізит адреси “номер корпусу” може застосовуватися для існуючих об'єктів з поділом на корпуси та для об'єктів будівництва, що за проектною документацією визначені як єдиний (комплексний) об'єкт, та складається з окремо розташованих або зблокованих будівель.

Для об'єктів, що є окремою частиною об'єкта (місце, паркомісце або машиномісце, вбудований гараж тощо), застосовується реквізит адреси “номер окремої частини об'єкта” відповідно до розділу “Визначення реквізиту адреси “номер окремої частини об'єкта” цього Порядку. Для вбудованих та прибудованих приміщень, господарських будівель та споруд, гаражів, інших об'єктів у складі садиби, садового, дачного будинку не застосовується окрема нумерація.

25. Нумерування об'єктів, фасад яких виходить на вулицю, здійснюється послідовно від центру населеного пункту з непарними номерами на лівому боці вулиці (починаючи з 1) і парними номерами на правому боці вулиці (починаючи з 2).

26. Об'єкти, фасад яких виходить на вулицю, що утворює кільце, нумеруються послідовно за годинниковою стрілкою від центру населеного пункту з непарними номерами на лівому боці вулиці (починаючи з 1) і парними номерами на правому боці вулиці (починаючи з 2).

27. Визначення номерів об'єктів, фасади яких утворюють периметр площі (майдану), здійснюється за годинниковою стрілкою починаючи від вулиці більш високої категорії від центру міста. При цьому послідовність номерів об'єктів на наскрізних вулицях, що примикають до площі (майдану), переривається. У разі коли кутовий об'єкт має головний фасад і значну протяжність вздовж вулиці, що примикає, номер визначається за вулицею, а не за площею (майданом).

28. Визначення номерів об'єктів, фасади яких виходять на вулицю з односторонньою забудовою, здійснюється послідовно у порядку їх розташування починаючи від центру населеного пункту.

29. Об'єкти, що розташовані на перетині вулиць, мають подвійну нумерацію за обома вулицями починаючи з номера вулиці, визначеної відповідно до пунктів 21 і 22 цього Порядку, який відокремлюється скісною рисою.

30. У разі коли відсутня можливість нумерування об'єктів відповідно до пунктів 24—29 цього Порядку, нумерування здійснюється відповідно до сторін світу (із заходу на схід або із півночі на південь) з нумеруванням об'єктів непарними номерами по лівому боці вулиці (починаючи з 1) і парними номерами по правому боці вулиці (починаючи з 2).

31. Нумерування об'єкта, фасад якого виходить на вулицю та для якого виходячи з уже наявної нумерації інших об'єктів неможливо визначити номер, який є цілим числом, здійснюється за номером найближчого об'єкта з найменшим номером на відповідному боці вулиці, до якого додається літера.

32. Об'єкти, фасад яких не виходить на вулицю, нумеруються шляхом присвоєння номера одного з існуючих об'єктів, головний фасад якого виходить на вулицю, з додаванням до нього літери (крім об'єктів, призначених для обслуговування основного об'єкта).

33. Для кожного блокованого будинку визначається окремий номер як для самостійного об'єкта.

34. Групі будівель та споруд підприємства (як єдиного майнового комплексу) присвоюється єдиний номер об'єкта.

35. Номер об'єкта, який виділено із складу групи будівель та споруд підприємства (як єдиного майнового комплексу), що мають єдину адресу, визначається за номером цієї групи будівель та споруд з додаванням літери або номера корпусу починаючи з 1.

36. Об'єкти, які розташовані на території із складним рельєфом без впорядкованої вулично-дорожньої мережі, допускається нумерувати в довільному порядку.

37. Нумерування об'єктів, що розташовані на території садового, дачного кооперативу, товариства тощо, здійснюється згідно з генеральним планом забудови кооперативу, товариства тощо та іншою планувальною і проектною документацією.

38. Об'єкти, що розташовані поза межами населеного пункту, нумеруються з присвоєнням непарних номерів на лівому боці (починаючи з 1) і парних номерів на правому боці (починаючи з 2):

у смузі відведення автомобільної дороги — за зростанням кілометражу дороги в межах кожного кілометра;

у смузі відведення залізниці — за зростанням кілометражу дороги в межах відстані між двома роздільними пунктами.

39. Об'єкти, розташовані на території об'єднаної територіальної громади за межами населеного пункту та/або поіменованих об'єктів, зокрема смуг відведення автомобільних доріг і смуг відведення залізниць, нумеруються у порядку починаючи з 1 на території об'єднаної територіальної громади.

40. Об'єкти, розташовані поза територією об'єднаної територіальної громади, населеного пункту та/або поіменованих об'єктів, зокрема смуг відведення автомобільних доріг і смуг відведення залізниць, нумеруються у порядку починаючи з 1 у межах району.

41. У разі коли нумерування об'єктів здійснювалося в інший спосіб, ніж передбачено цим Порядком, для подальшого нумерування нових об'єктів здійснюється упорядкування нумерації.

Визначення реквізиту адреси
“номер окремої частини об'єкта”

42. Окремі частини об'єкта (квартири, приміщення тощо) нумеруються арабськими цифрами.

43. Нумерування квартир та нежитлових приміщень у багатоквартирному житловому будинку здійснюється окремо за годинниковою стрілкою у зростаючому порядку починаючи з номера 1 на першому поверсі. Нумерування здійснюється послідовно з першого під'їзду (орієнтуючись на фасад будинку з виходами під'їздів) від входу знизу — вгору.

Квартири, нежитлові приміщення та місця для паркування (машиномісця) у вбудованих автостоянках у багатоквартирних житлових будинках нумеруються окремо.

Не допускається повторення номерів квартир, приміщень тощо, зокрема збіг номерів квартир та нежитлових приміщень у багатоквартирних житлових будинках.

44. Нумерування вбудованих (вбудовано-прибудованих, прибудованих) нежитлових приміщень (груп нежитлових приміщень) здійснюється після закінчення нумерування всіх квартир. Початковий номер для таких приміщень повинен бути на один порядок більше, ніж порядок номерів квартир (для кількості квартир 99 включно початковим номером буде 100, для кількості квартир до 999 включно — 1000 і так далі). Нумерація машиномісць у вбудованих автостоянках багатоквартирних житлових будинків здійснюється окремо.

45. Нумерація приміщень у громадських будинках встановлюється відповідно до номера поверху (наприклад, перший поверх — 101, 102, другий — 201, 202; для будинків, у яких 10 та більше поверхів, — відповідно 0101, 0102 тощо).

Для підземних споруд, підвальних підземних приміщень (зокрема для вбудованих автостоянок, паркінгів) перед номером ставиться літера “п” із зазначенням номера підвального поверху.

Для вбудованих автостоянок, паркінгів тощо машиномісця нумеруються окремо від нежитлових приміщень та квартир із додаванням літер “п/м” перед номером.

46. Нумерація машиномісць як частин в окремо розташованих автостоянках, паркінгах, гаражах (зокрема підземних) тощо

встановлюється відповідно до проектної документації із застосуванням вимог пункту 45 цього Порядку.

47. У разі зміни функціонального призначення окремої частини об'єкта, яка є самостійним нерухомим майном та має окремий вхід (вихід), адреса такої частини об'єкта визначається шляхом додавання до адреси об'єкта окремого порядкового номера такої частини (наприклад, вулиця Старокиївська, будинок 10, нежитлове приміщення 2).

48. У разі поєднання пронумерованих квартир та/або приміщень в одну квартиру та/або приміщення застосовуються поєднані номери таких квартир (приміщень) через скісну риску (наприклад, квартира 17/21, приміщення 3/4/5/6).

49. У разі поділу пронумерованих квартир або приміщень з виділенням їх частин як окремих об'єктів права власності застосовується додавання номера частини до номера квартири або приміщення через дефіс (наприклад, квартира 17-1, приміщення 3-2).

У разі поділу раніше об'єднаних квартир або приміщень у порядку, передбаченому пунктом 48 цього Порядку, використовуються номери поєднаних квартир або приміщень. У разі потреби застосовується додавання номерів у порядку, передбаченому абзацом першим цього пункту (наприклад, квартира 16/17/20/21 поділена на дві двоповерхові квартири 16/20 та 17/21, приміщення 3/4/5/6 поділено на приміщення 3, 4, 5-1, 5-2, 6-1, 6-2).

Для існуючих комунальних квартир та приміщень у гуртожитках у разі потреби до реквізиту адреси "номер окремої частини об'єкта" додається номер кімнати, яка позначається арабською цифрою через пробіл після слова "кімната" (наприклад, квартира 12, кімната 1; приміщення 6, кімната 3).

Упорядкування нумерації об'єктів нерухомого майна

50. Упорядкування нумерації об'єктів нерухомого майна здійснюється:

у випадку виявлення невідповідності адреси фактичному розташуванню об'єкта;

у випадку виявлення дублювання адрес існуючих об'єктів державної або комунальної власності;

у випадку подвоєння адрес внаслідок об'єднання населених пунктів;

у випадках, визначених пунктами 9, 10 та 41 цього Порядку;

у випадках, встановлених законодавством та цим Порядком.

51. Упорядкування нумерації будинків здійснюється з використанням Реєстру будівельної діяльності.

52. У разі виявлення дублювання номерів об'єктів нерухомого майна, один чи більше з яких не є об'єктами державної чи комунальної власності та не підпадають під випадки, зазначені у пункті 50 цього Порядку, зміна, коригування адреси здійснюються на підставі рішення суду.

У разі коли всі окремі частини об'єкта з однаковими адресами є комунальною або державною власністю та належать одному власнику, їх адреси можуть бути змінені в порядку, визначеному пунктом 53 цього Порядку, або в порядку, передбаченому у зв'язку із зміною, коригуванням адреси.

53. Упорядкування нумерації окремих частин об'єкта здійснюється органом з присвоєння адреси за поданням органу, якому належить право власності або оперативного управління зазначеним об'єктом.

У разі виявлення дублювання номерів окремих частин об'єкта упорядкування нумерації окремих частин об'єкта може здійснюватися виключно за рішенням суду (крім випадку, визначеного абзацом другим пункту 52 цього Порядку).

Упорядкування нумерації окремих частин об'єкта здійснюється з використанням Реєстру будівельної діяльності.

ПЕРЕЛІК

об'єктів нерухомого майна, яким не присвоюється адреса

1. Земельні ділянки
2. Автомобільні дороги (крім вулиць і доріг населених пунктів):
 - 1) автомобільні дороги загального користування;
 - 2) відомчі (технологічні) автомобільні дороги;
 - 3) автомобільні дороги на приватних територіях
3. Залізниця:
 - 1) залізничні колії магістральні;
 - 2) під'їзні, станційні та сортувальні колії;
 - 3) залізничні колії метрополітенів;
 - 4) трамвайні колії;
 - 5) залізничні підвищені колії та естакади;
 - 6) залізничні колії промислових підприємств
4. Злітно-посадкові смуги:
 - 1) злітно-посадкові смуги для злету та посадки;
 - 2) злітно-посадкові смуги для маневрування та стоянки літаків та інших літальних апаратів
5. Мости, естакади, тунелі та метро:
 - 1) автомобільні мости, віадуки, шляхопроводи та естакади;
 - 2) залізничні мости, віадуки та естакади;
 - 3) мости наплавні та пороми;
 - 4) мости пішохідні;
 - 5) тунелі автодорожні;
 - 6) тунелі залізничні;
 - 7) тунелі комбіновані;
 - 8) тунелі метрополітенів;
 - 9) тунелі пішохідні;
 - 10) наземні та підземні пішохідні переходи

6. Порти, канали, греблі та інші водні споруди:

1) акваторії морських портів (портові акваторії), внутрішні підхідні, судноплавні канали, операційні акваторії причалів, якірні стоянки, інші підводні гідротехнічні споруди штучного та природного походження;

2) акведуки, дюкери, споруди дорожнього водовідводу;

3) канали магістральні зрошувальних систем;

4) споруди систем водозабезпечення землеробства;

5) споруди осушувальних систем;

6) споруди зливових мереж;

7) споруди зрошувального та осушувального господарства тощо

7. Магістральні трубопроводи, комунікації та лінії електропередачі:

1) нафтопроводи магістральні;

2) газопроводи магістральні;

3) конденсатопроводи та продуктопроводи магістральні;

4) водоводи магістральні та відводи від них;

5) лінії та споруди телекомунікацій;

6) радіорелейні системи та магістральні кабельні мережі;

7) споруди та системи радіозв'язку;

8) магістральні лінії електропередачі кабельні — КЛЕП високої напруги;

9) магістральні лінії електропередачі повітряні — ЛЕП високої напруги;

10) лінії електричні розподільні середньої напруги

8. Місцеві трубопроводи та комунікації:

1) місцеві трубопроводи для транспортування газу;

2) місцеві водопровідні мережі;

3) місцеві теплові мережі;

4) місцеві мережі для транспортування пари та стисненого повітря;

5) водяні свердловини, колодязі, бювети;

6) водонапірні башти, фонтани;

7) місцеві каналізаційні та водостічні мережі;

8) колектори каналізаційні;

9) установки для перероблення стічних вод;

10) місцеві електросилові мережі;

11) троллейбусні лінії
